

ACTIV

pagină de promovare
a implicării în viața comunității

editată de Asociația Presei Independente (API)

Maria Popov se bucură că, după curățarea canalului, apa nu se mai revărsă în timpul ploilor, iar grădina ei nu mai este inundată.

CERE SOCOTEALĂ pentru banii publici!

„Franceza distractivă” de la Borosenii Noi

Cere socoteală pentru banii publici!

LA 15 Iunie curent, PLENUL CURȚII DE CONTURI a examinat Raportul auditului bugetelor și gestionării patrimoniului public din raionul Râșcani pentru anul 2011. Curtea de Conturi a descoperit mai multe încălcări în utilizarea banilor publici, cum ar fi remunerarea unor angajați care nu se aflau pe teritoriul țării, dar și plăți salariale neregulate în sumă totală de 0,6 milioane lei.

De exemplu, o profesoară angajată de Casa de creație din Râșcani pentru predarea extrașcolară a limbii franceze și-ar fi ridicat salariul timp de trei ani, fără să fi desfășurat această activitate. Profesoara respinge acuzațiile și intenționează să acționeze în judecată Curtea de Conturi pentru defaimare, afirmând că cercul de limbă franceză a funcționat.

Potrivit auditorului care a desfășurat controlul în satul Borosenii Noi, raionul Râșcani, profesoara de franceză din sat Veronica Mogildan, fiind și angajata Casei de creație Râșcani, trebuia să desfășoare în sat activitatea extrașcolară „Franceza distractivă”, în așa fel încât peste 50 de elevi din localitate să poată frecventa, gratuit, cursuri de limbă franceză. „Când am efectuat auditul în sat, am depistat că această activitate didactică nu se petrecea în realitate, iar administrația școlii nici nu știa despre orarul cercului respectiv”, explică auditorul. Ea spune că profesoara de franceză trebuia să predea săptămânal 25 de ore, iar salariul pe care l-ar fi primit timp de trei ani, fără a desfășura orele de franceză, depășește 90 mii lei.

La rândul său, Veronica Mogildan neagă acuzațiile și spune că activitatea extrașcolară „Franceza distractivă” s-a desfășurat cu regulatitate în școală, iar dovadă sunt spectacolele prezentate de elevi la diferite evenimente culturale desfășurate în raion. „Cum pot să susțină cei de la Curtea de Conturi că nu am lucrat timp de trei ani? Am mai multe înregistrări video unde copiii pregătiți în cadrul acestui cerc au prezentat spectacolele „Cenușăreasa”, „O călătorie imaginară prin Franța”... Unde puteau fi pregătite aceste activități, la mine acasă? Prin această învinuire,

Curtea de Conturi m-a făcut de răs și mi-a ponegriț imaginea, de aceea voi acționa în judecată și voi demonstra că orele s-au desfășurat”, ne-a declarat profesoara. Ea spune că acum va fi obligată să înapoieze aproape 100 mii lei, pe motiv că nu a ținut orele de franceză în activitatea extrașcolară.

Directoarea gimnaziului din Borosenii Noi, Nelea Lupacescu, afirmă că nu știa nimic despre programul activității extrașcolare a doamnei Mogildan. „Eu știam că ea are aceste ore suplimentare, dar nu cunoșteam orarul când ele au loc”, susține directoarea gimnaziului, adăugând că nu vrea să fie implicată în acest scandal, deoarece nu dorește să-și facă dușmani printre colegi.

De altă parte, Viorel Tandara, șeful Direcției Învățământ, Tineret și Sport, în subordinea căreia se află Casa de creație Râșcani, ia apărarea profesoarei de franceză și spune că, din câte cunoaște, cercul „Franceza distractivă” Borosenii Noi a existat, însă întâmplarea a făcut ca profesoara să nu fie la serviciu tocmai atunci când a fost efectuat controlul Curții de Conturi. Președintele raionului Râșcani, Ion Parea ne-a declarat că va convoca o ședință specială cu reprezentanții Direcției Finanțe și a Direcției Învățământ, Tineret și Sport pentru a lămurii întreaga poveste și a trage concluziile care se impun.

Vladimir Potlogu, șeful Direcției Generale Audit al autorităților publice locale din cadrul Curții de Conturi, spune că asemenea încălcări sunt cauzate de lipsa procedurilor de control intern atât la etapa de planificare, cât și la etapa de executare a bugetului public local, dar și de iresponsabilitatea unor funcționari publici.

Raportul auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Râșcani pentru anul 2011 urmează să fie publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Curții de Conturi. (LILIA ZAHARIA)

EXEMPLE DE IMPLICARE în soluționarea problemelor comunității

Gospodăriile din satul Albina nu vor mai fi inundate

Când a fost nevoie, s-au mobilizat toți locuitorii din sat

De câteva luni, situația din această parte a localității Albina s-a schimbat, iar apa nu se mai adună într-un singur loc, ci curge la vale. Sătenii nu mai încălță cizmele ca să poată intra în beciuri și nu mai improvizează bareje prin grădini pentru a îndrepta apa să curgă fără a le intra în gospodării. Acest lucru se datorează sătenilor înșiși care au răspuns la inițiativa primăriei de a soluționa această problemă cu forțe comune.

Valentina Morozan, primara satului Albina, spune că a primit nemăsurate solicitări de la săteni să fie curățit acest canal. „Deoarece albia artificială a acestui afluent are o lungime de câțiva kilometri și nu ne ajungeau bani pentru a finisa toate lucrările de curățire, am cerut și ajutorul localnicilor, care ne-au surprins plăcut prin unitatea și receptivitatea lor. Fiecare a contribuit cu ce a putut: unii au dat bani să plătim excavatorul de care am avut nevoie ca să destupăm canalul, alți au venit și au lucrat zile întregi, săpând, mutând gardurile din apropiere...”, susține doamna primar care a fost impresionată în special de faptul că în ajutor au sărit și sătenii care trăiesc mai departe de acest mal și nu erau afectați de revărsarea apei. „Când a fost nevoie, s-au mobilizat toți locuitorii. Mișunau ca furnicile”, zâm-

bește Valentina Morozan. Ea le este recunoscătoare locuitorilor și afirmă că, fără ajutorul lor, satul nu atinge performanța de a rezolva această problemă a comunității.

Nicolae Popușoi nu a avut de suferit din cauza apei, totuși nu a stat nepăsător în timp ce alții munceau pentru curățarea canalului. „Sunt inginer de profesie și ajutorul meu a fost necesar, deoarece rețelele de apeduct și gazoduct din localitate trec prin apropierea acestui canal, iată de ce am stat zilnic lângă excavatorist, pentru a-l ghida să nu facă vreo stricăciune”, explică Nicolae Popușoi. Un alt locuitor al satului, Maxim Chițac, care la fel a ajutat la lucrările de curățare a canalului, cu toate că gospodăria sa nu a fost niciodată inundată, spune că în situația în care mulți tineri din sat sunt plecați peste hotare, cei rămași trebuie să fie uniți și să se ajute la nevoie.

Doina Ciorici, consultant principal în cadrul Cancelariei de Stat, spune că efortul depus de cetățenii din Albina merită să fie apreciat. „În același timp, eu cred că autoritățile publice locale trebuiau să solicite și ajutorul Ministerului Mediului”, afirmă ea. Întrebată de ce nu a apelat la autoritățile centrale după ajutor, primara din Albina spune că s-a gândit și la soluția de a cere mijloace financiare de la Ministerul Mediului, însă își dădea seama că lucrările erau să fie tergiversate, iar oamenii din sat nu mai puteau aștepta.

De când s-a mutat la casă nouă, aproape de malul râulețului, beciul mătușii Agafia Luchianov era mai tot timpul în apă. „Când ploua o zi întreagă, toate conservele din beci pluteau, iar pivnița era plină cu apă până la gârlici”, arată femeia spre pereții pivniței care sunt și acum umezi. La vecinii ei, apa ajungea și în casă. „Pe pereții casei aveam mai întotdeauna mușcași. Nu mai puteam scăpa de el și asta deoarece primul nivel al casei era inundat când ploua”, spune Vasile Jordan. O altă localnică, Maria Popov, era un pic mai norocoasă, căci locuiește mai departe de canal. Totuși, când erau ploii abundente, apa îi pătrundea în grădina, fără să ajungă până la casă ori în pivniță.

Nu-i greu să convingi oamenii să facă un lucru frumos

ANUL ACESTA, DE RUSALII, ÎN SATUL OXENTEA din raionul Dubăsari, s-a desfășurat o adevărată expoziție a fântânilor. Administrația publică locală a desfășurat concursul „Cea mai amenajată fântână”, iar la Marele premiu de 800 de lei au răvnit 68 de fântâni din sat.

Valeriu Rusu, primarul de Oxentea, spune că intenționat a organizat concursul de Rusalii, când creștinii curăță izvoarele. „Nu prea sunt izvoare prin apropiere, așa că ne le-am propus sătenilor să curățe și să amenajeze fântânile din localitate. Unele din ele, chiar dacă aveau apă foarte bună, nu erau îngrijite, iar acest concurs i-a motivat pe oxenteni să fie mai gospodăroși”, spune primarul. Ion Pinte, un locuitor al satului, își amintește că tradiția de curățire și sfințire a apelor există în Oxentea de zeci de ani, însă „acum este mai frumos și mai interesant, fiindcă există o competiție serioasă pentru cea mai amenajată fântână din sat”.

Cum fiecare concurs trebuie să aibă un regulament, Consiliul local din Oxentea a stabilit câteva criterii de apreciere

a celor mai bine amenajate fântâni. Eudochia Rusu, asistenta socială din sat și membră a juriului, povestește că au fost luate în calcul efortul depus de oameni, dotarea fântânilor cu capace, căldări și câni etc. „De exemplu, fântânile reparate capital de către săteni au primit 9 sau 10 puncte, iar dacă aveau și capace, juriul le mai dădea suplimentar până la 8 puncte. Fântânilor reparate cosmetic li s-au atribui au de la 1 până la 8 puncte, în funcție de efortul depus de săteni. Același punctaj, l-au primit și fântânile care aveau căldare și cană”, spune asistenta socială.

Fântâna de lângă casa lui Vladimir și a Mariei Izman s-a învrednicit de Premiul mare, în sumă de 800 de lei. Cu câte 450 de lei s-au ales fântânile clasate pe locul doi: cea de lângă casa Eudochiei Botnari, și cea de lângă casa lui Vasile Curbet. Alte trei fântâni din sat: cele de lângă casele lui Gheorghe Leca, Mihail Bortos și Mihail Leca, au primit premiul trei de câte 300 lei fiecare.

Maria Izman, locuitoarea uliței a cărei fântână s-a ales cu locul întâi, spune că nu a fost greu să se mobilizeze pentru a face un lucru frumos. „Am adunat bani de la fiecare familie de pe stradă, am cumpărat vopsele și

Cu ani în urmă, această fântână era părăginită, însă sătenii au amenajat-o și s-au ales cu Marele Premiu de 800 lei.

iată cum arată fântânița noastră”, se laudă femeia cu rodul muncii lor. Elena Postică, o altă oxenteancă, e de părere că nu este important cine câștigă acest concurs, ci faptul că oamenii se implică în astfel de activități pentru binele tuturor. „Mulți săteni au propriile fântâni în ograzile lor, dar asta nu înseamnă că trebuie să nu îngrijim și de fântânile publice”, spune femeia. (LILIA ZAHARIA)

VREI SĂ SEMNALEZI CAZURI DE UTILIZARE INCORECTĂ A BANILOR PUBLICI DE CĂTRE AUTORITĂȚILE LOCALE?

Ai întrebări despre transparența în procesul decizional?

Vrei să ne informezi despre practicile (bune sau proaste) de adoptare a deciziilor și gestionare a banilor publici în satul, comuna sau orașul tău?

Telefonează la

0800 88808

„Linia verde” pentru transparența procesului decizional, cu apel gratuit

Experți îți vor răspunde la întrebări, iar jurnaliștii de investigație vor verifica semnalele de gestionare frauduloasă a banilor publici.

Această publicație este editată cu sprijinul Programului Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova. Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția Fundației.